

My Karel Ssestý z Božj Milosti wolený Rzjmský Cýsař, po wssecky Czasy Rozmnožitel Rzjsse, w Germánnj, Hspanihelský, Uherský, Czeský, též Dalmátský, Charwátský, a Slowánský Král, Arcy-Knjže Rakauské, Margkrabě Morawské, Lucemburské a Sléské Knjže, a Lužické Margkrabě, rc.

Oznamugem wssem Obywatelům a Poddaným Nassým w Králowských Zemých Nassých Dědičných Czeských, gakého by ti Stawu, Důstogenstwj, Rzádu, neb Powolánj byli, Nassý Cýsařskau a Králowskau Milost, y wsseckno dobré:

Gakož gsme My z mocnosti Nassého Cýsařského Neywyššýho Auřadu w Swaté Rzjmské Rzjssy ty k zamezenj těch při Pořádkách Rzemeslnických, gich Czeledj, Synech, Towaryssých a Včedlnjcých wždy wjce se rozmáhagjcých neslussných Zwyklosti giž před dráhnými časy, a po rozdjlně prosslé mjstné nařjzenj, djlem obnowiti, djlem zmnožiti, a zlepssyti za potřebné vznali; Tak y z téhož Neymilostiwěgssýho Ohledu pro obecné dobré resolwirowati gsme ráčili, nápodobně w wěrno-poslussných Králow-

kowských Zemjch Nasských dědičných Cžeských z Mocy a Mocnosti Nasse Králowské mezy Pořádky a Cechy následugjcý Artykule k bedliwému gjch Zachowánj in vim Legis publicirowati dáti.

Zchůzky magj se držeti w přjtomnosti Deputirowaného.

Předně: Nemagj Pořádkowé a Cechowé mezy sebau negaké Zchůzky gináče, než s Wědomjm gjch představené Wrchnosti, a pokaždy v Přitomnosti gednoho, w Králowských Městech z Magistratu, ginde pak podle zdánj Wrchnosti řjzeného Deputirowaného, a to pod Pokutau dwadceti Tolarůw, kolikrát by proti tomu gednáno bylo, držeti Moc mjti, též nikdež negaké Cechownj Artykule, Zwyklosti, a Obyčege, leč by od Nás vdělené a potwrzené byli, gakož y ty de præterito giž vwolené, gen pokudž tomu nynégssýmu Nařjzenj dlé následugjcýho Patnáctého Artykulu protiwný negsau, passirowané býti; Naproti tomu ale wssechny ty, genž gedině od Rzemeslnjkůw, Mjstrůw, Towaryssůw bez Nasséko Powolenj, Aprobirowanj, a Confirmirowánj pocházegj, aneb od nich budaucně k Pozorowáni vwedené býti by chtěli, takowé ničimž a neplatné budau; gestli že by pak kdy dálegi, a kdekoliwěk w Králowských Zemjch Nasských dědičných Cžeských oni Remeslnjcy tomu s drženjm a vwáděnjm swywolných Obyčegůw protjwiti se pokusyli, a na Wrchnostliwé Stjženj od toho nevpustili, tehdy magj ti a takowý po náležitém Wrchnosti vznánj pro takowé Přečiněnj a Neposlussnost w nadoznámených Králowských Zemjch Nasských dědičných Cžeských w žádném Mjstě na Rzemesle trpěni, nýbrž od gednoho každého za nepořádné a nespůsobné držáni, y také kdyby vstranili, ad valvas Curiarum, aneb w giných weřegných Mjstech wypjsowáni, a tak dlauho pronásledowáni býti, ažby pro takowé Prowiněnj a Neslussnost od Wrchnosti potrestáni, a publicâ Authoritate zase k Rzemeslu připusstěni byli; s kterauzto Pokutau y také proti těm Mjstrům a Towaryssům, genžby, neohljdagjce se na toto gim w Známost vwedené Wrchnostliwé Vznánj, těm podobný Přestupnjky za spůsobný a pořádný Rzemeslnjky drželi, a k prowozowánj Rzemesla nápomocni býti chtěli, pokračowáno býti má.

Cechownj Artykule bez Dowolenj Králowského neplatné.

Trest na drženj neconfirmirowaných Artykulůw.

Wywstánj/a Wzpuzenj Towaryssůw se zapowjdá.

Za Druhé: Aby pak při takowých sskodliwých Rzemeslnjckých Obyčegjch y tomu až posawád skoro wesměs obwyklému Wzpuzenj Towaryssůw, gakož y od těchto nerozwážliwému wywstánj a wystaupenj do cela w Cestu wkročeno,

čeno, a tudy ty při Rzemeslnjcých zrostlé Nespůsoby z gruntu wykořeněné byli; tehdy se timto gedno s druhým pod těmi w tomto obnoweném a zlepssenémRzádu wyměřenými Pokutami do cela zapowjdá, a wyzdwjhuge, Mjstrům wssak předce rozumné a rozssaffné Donucenj se zanechámá, na ten a takowý Spůsob: Aby při wsech a wsseligakých Pořádkách a Rzemeslјch, gakéby ty Gméno měli, gedenkaždý Včedlnjk, kterýby do Včenj přigat byl, w tom Mjstě, kde do Včenj wstupuge, swůg Ljst řádného Narozenj, neb giné hodnowěrné Swědectwj swého Splozenj, tolikéž y napotom z Včenj propusstěn gsa, ten na to obdržený Ljst swého Propusstěnj, a tak oboge in Originali do Pokladnjce Mjstrowské wložil, a k schowánj dal, a tam tak dlauho zanechal, ažby se w gistým Mjstě (z kteréhož zstrany swého Zachowánj hodnowěrnau Správu pod Pečetj Wrchnosti a Pořádku sebau přinesti má) skutečně vsaditi a Mjstrem býti chtěl; Naproti tomu ale má gedenkaždý Pořádek k geho potřebě a fedrowánj na Wandru, když takowý předsewzýti, a se ginde o Djlo ohljdnauti chce, od těch o Splozenj a Wyvčenj wložených Ljstůw, aneb mjsto těch, giných platných Swědectwj hodnowěrný Weypjs, wssak pod Vwarowánjm newyhnutedlné Pokuty gen gednau, a wjce ne (leč by on přednjho oprawdiwě a newinně stracenj dostatečně prowkázal, a tudy o nowý slussně žádal) pod Pečetj Pořádku a Podpjsu Starssých Mjstrůw, proti Záplatě od téhož Sepsánj, gakžby obssyrný bylo, asy Třidcet aneb na neyweyss Cžtyrydceti pět Kregcarůw wydati, pak bez dálssýho Auplatku tisstěnau Attestacy swého Zachowánj wedle následugjcýho Formulaře: — Ljst o Splozenj a Wyvčenj.

„ My Přjsežnj Starssý a ginssý Mjstřj Rzemesla N. w „ Městě N. wyswědčugeme timto, kterak přitomný Towaryss Gménem N. z N. rodilý = = Lét starý, = = „ a = = Postawy, též = = Wlasůw, zde v Nás „ = = Lét = = Neděl w Prácy stál, a w tomto „ Cžase wěrně, pilně, tjsse, pokogně a poctiwě, gakž na „ Rzemeslnjka slussý, se zachowal, což My timto attestirugjc wssecky Spolu-Mjstry Nasse téhož Towarysse wssudess dle Obyčege Rzemeslnjckého fedrowati, slussně dožádati gsme chtěli. N. Dne 2c. — Cechowni Attestacy pro wandrugjcý Towarysse.

(L.S.) N. Starssý Mjstr

(L.S.) N. Starssý Mjstr

(L.S.) N. Mjstr, kde dotčený Towaryss w Službě stál

vděliti; s kterauzto Attestacy týž Towaryss swůg Wandr před sebe wezma, w tom Městě, kde Djlo hledati chce, při Pořádku se ohlassuge, na čež wssychni Mistři, kterj Towarysse potřebugj, geg neprodleně fedrowati powinni a zawázani gsau.

Weypis Listu o Splozenj a Wyučenj k Wandru.

Když pak gemu na tom Mjstě, kamž přiwandrowal, Djlo se připowj, musý on y hned při wstaupenj swůg o Splozenj a Wyučenj pod Pečeti Pořádku sebau přinessený Weypis aneb Swědectwj, nápodobně y to od Pořádku obdržené Attestatum do téhož Mjsta Cechownj Pokladnjce k schowánj odewzdati, a tam tak dlauho, ažby zase ginám odwandrowati mjnil, zanechati; Gestližeby pak takowý Towaryss z toho

Czas k wypowědenj Djla.

Mjsta, kdež posledně w Prácy stál, zase dálegi se obrátiti chtěl, má on tento swůg Aumysl neymjněgi osum Dni před tim (s wynjmánjm wssak, kdežto při rozličných Rzemeslech, gak ku přjkladu v Balbyřůw a Impressorůw, bez toho dálssý y dokonce čtwrt- aneb pul-letnj Czas za Obyčeg gest) oznámiti, následowně wsse a wsseligaké Prætensy, kteréby Wrchnost, aneb kdo giný, na něm měl, spořádati a wywedsti; Mjstrowe ale při tom, anby snad geho Propusstěnj pro negaké až potud neznámé přečiněnj se žádalo, pozorowati, a takowé při Wrchnosti, gakž syce dlé Okolostogjčnosti pro gegjch Prohljdnutj náležitau Pokutu k Očekáwánj magj, oznámiti powinni budau; W tom Přiběhu pak takowému Towaryssy geho Swědectwj a Attestata na žádný Spůsob wydané, nýbrž gak gedno tak druhé, až se ze swého vdaného prowiněnj aneb Prætensý neočistj, s Zápowědj vwázáno, následowně on až do wywedenj té Wěcy na tom Mjstě zůstati, přidržán býti má;

Gak, a od koho Trest Towaryssůw se státi má.

A poněwádž Pořádkowé částěgi při podobných Trestech, genž se gjm w gegjch confirmirowaných Cechownjch Artyculech z pohnutedlných Přjčin na gistý Spůsob dowolugj, přiljssně excedirowati nawyklý gsau, pročež budaucně ani Mjstrům, mjněgi pak Towaryssům, by samy pro sebe takowého obwinněného Swědectwj a Attestata stižili, a zapowěděli, aneb koho potrestali, nikterakž se zanecháwá; nýbrž, by gedenkaždý takowý Přjběh, gak při Starssých Mjstrech, tak také Wrchnostliwých k Cechům a Pořádkům deputirowaných se oznámil, pak tito společně tu Wěc wyssetřili, a tak z krátka bez nepotřebných Autrat skončili, neméně oni Starssý Mjstrowé, a k Pořádku deputirowané po-

do-

oni Starssý Mjstrowé, a k Pořádku deputirowané podobné Wěcy bez Auplatku rozsaudili, gsauce pak ta Wěc od wětssý Powahy a Rozwážený, nezby skrz negakau malau na geden neb dwa Zlaty se wztahugjcý Cechownj Pokutu zhladiti se dala, aneb zeby co horssýho z toho pogjti mohlo, sami pro sebe nepokračowali, nýbrž při Wrchnosti téhož Mjsta o Naučenj se vcházeli, timto přjsně se prowkazuge. Naproti tomu, zachowaw se Towaryss we wssem ctně a sslechetně, a chtělby gak weyss dotčeno, po předcházegjcým rozwážliwým Služby Wypowěděnjm, a včiněné Pořádnosti, dálegi wandrowati, tehdy gemu ty k Pořádku o Splozenj a Wyvčenj složené Ljsty, spolu s tau přinessenau Attestacy negenom zase wydané, ale y také od Pořadku téhož poslednjho Mjsta nowá Attestacy geho dobrého Chowánj na nahoře gménowaný Spůsob, proti Zaprawenj na neywjc patnácte Kregcarůw, bez Průtahu vdělená, na přednj Starssý Attestacy pak (která w Ohledu k dálssýmu Wandru za ničemnau a neplatnau se zakazuge, a gen tak dalece Towaryssowi ponechàwati se může, gak by on gi pro wlastnj Správu a Zaljbenj přidrzeti chtěl) že on k tomu Cýli nowau sub dato . . . . obdržel, krátce zaznamenáno býti má.

Rozeznánj bez Auplatku.

Nowá Attestacy pro dále wandrugjcýho Towarysse.

Přitreffugjc se ale, že by Towaryssowi na tom Mjstě, kam přiwandrowal, žádné Djlo dáno nebylo, tehdy magj Starssý Mjstrowé toho Mjsta na geho sebau přinessené a powkázané posled̃nj Attestatum bez Auplatku notirowati, kterak syce Doptánj včiněné bylo, wssak žádný Mjstr se nenalezl, genžby Towarysse potřebowal, a tak protož on dále wandrowati musel; Kdoby z Towaryssůw ale s takowými Weypisy Ljstůw aneb Swědectwj pod Pečetj Pořádku, a s nápřed psanau Cechownj Attestacy (lečby strany té poslednègssý, že takowau skutečně měl, o nj ale Přjhodau přissel, náležitě dokázati, aneb s Přjsahau potwrditi mohl, w kterézto Přjpadnosti gemu od Wrchnosti toho Mjsta, kde on tu Strátu neyprw oznamuge, a zatim se tam zdržuge, skrz Dopjsowánj na Wrchnost toho Mjsta, kde to poslednj Attestatum wydáno bylo, nemoha obwzlásstě týž Towaryss sám Osobně se tam spátky nawrátiti, mjsto té stracené Attestacy k gině dopomoženo bude) zaopatřen nebyl, tomu nemá žádný Mjstr, pod gakýmkoliw Jochem by se to státi mohlo, pod Pokutau dwadceti

Podpjsowánj staré, když Djla negnj.

Zaopatřenj giné Attestacy, mjsto stracené.

ceti Tolarůw Djlo dáti, aniž při Pořádku ſedrowati, aneb gemu Sſenk držeti, též negaké Dobrodinj Rzemeſlnjcké prowkázati.

Zdržený takowých Ljſtůw pro zlé Zachowánj.

Treſt na Zaněnj.

Anobrž geſtližeby po proſſlé a wyhláſſené přitomné a hořegſſý Zápowědj nic wſſak méně geden neb druhý Towaryſs, kterému pro geho zlé Zachowánj nadoznámeným Spůſobem do Pokladnjce wložené Ljſty a Swědectwj zdržené byli, aneb geſſtě ſe zdržugj, haněti a popuditi, a tak tudy na tom Pořádku, genž gemu geho Ljſty zdržowal, mſtjti ſe pokuſyl, ten a takowý má netoliko na včiněné toho, obwzláſſtě Mjſtrům pod cytedlnau Pokutau, ſluſſegjcý brzké Vdánj, aneb toho Mjſta Wrchnoſti, kde dopaden byl, Požádánj, we wſſech Králowſkých Zemjch Naſſých dědičných Czeſkých od gednékaždé Wrchnoſti gakožto Swewolnjk a Buřič bez Meſſkánj do Wězenj wzat, a k Odwolánj ſwých Nářků a Haněnj, wſſak při Seznánj oprawdiwého Polepſſenj s Zachowánjm geho Cti, též k Oznámenj na to Mjſto, kde ſe to Haněnj ſtalo, přidržán, nýbrž y dle Vznánj s Žalářnj, Cuchthaus- a Sſancowni Prácy potreſtán býti.

Pokračowánj proti Oděhlcům.

Kdyby ale ſnad do Cyzých Zemi ſe odebral, a geho Wydánj při cyzých Mocnoſtech obdržeti ſe nemohlo, tehdy má Magiſtrat téhož Mjſta, kde geſt haněl, tam kde rodilý geſt, dopjſowati, a při témž Práwě, gak na geho ſkutečnj Gměnj, tak také k Očekawánj magjcý Dědictwj Připowěd včiniti, též kdyby Cyzozemec byl, a nic k Stracenj neměl, takowého na předcházegjcý k Zemſkýmu Gouverno odewzdanau Spráwu, a od něho na to včiněné náležité Zaopatřenj, za nectného a Pſánce wyhláſyti, a Gméno geho na Sſybenjcy přibiti dáti.

Mjſta k wyvčenj gſau rowným Práwem.

Za Třetj: Towaryſs Rzemeſlnjcký wyvčiw ſe ſwému Rzemeſlu na gednom Mjſtě dle tam od Nás potwrzených Cechownjch Rzádůw, Vſtanowenj, a Obyčegůw, obwzláſſtě v gednoho poctiwého od Wrchnoſti téhož Mjſta ſchwáleného Mjſtra, má tolikež na giných Mjſtech, ačkoliw by tam giné Obyčege a Cechownj Rzádowé, též wjcegi neb mjň Lét k Včenj potřebné byli, wſſudeſs bez neymenſſýho Potreſtánj, gakžkoli toho až poſawáde Pořádkowé ſe oſmělowali, za hodného a náležitého paſſirowán, a w tom žádný Rozdjl činěn býti.

Za

Za Cztwrté: Bywsse giž w Policyi Swaté Rzjmské Rzjsse w Létu 1548. Tit. 37. a 1577. Tit. 38. strany gistých Osob zaopatřeno, že gjch Synowé od Auřadůw, Pořádkůw, Cechůw, a Rzémeslůw wywrženi býti nemagj; Pročež se pewně přitom pozůstawuge, a budaucně wesměs k bedliwému Pozorowánj nařjzuge, že w tom y Děti těch a takowých Lidi, kteřjž ku Krewnjmu Práwu, aneb při Žalařjch posluhugj, na Wěžjch, Poljch, neb v Dřewa hljdagj, na Žebránj pozorugj, Vljce, Toky aneb Žlaby čistj, též Ponocných, Hrobnjkůw, Owčákůw, a těm podobných Summau gakéhožkoli Obchodu, a Žiwnosti by byli, s wynjmánjm gen toliko Pohodných samých až do druhého Kolena (gestli w prwnjm Stupni, to gest Synowé, a Dcery gjch, giné poctiwé Žiwnosti giž se vchopili, a w takowé spolu y s swými neymjněgi třidcet Lét setrwali) srozuměni, a při Rzemesle bez Odporowánj připusstěni býti magj.

Gaké Osoby k Rzemeslu se připausstěti magj.

Za Páté: Přitreffyloliby se, že Mistr aneb Towaryß, něčeho nectného a Pořádkům sskodliwého se dopustiw, w tom obwiněn byl, nemá wssak proto geden Mistr druhého, ani Towaryß druhého, aniž Mistr Towarysse, a Towaryß Mistra, mlčegjc ti aneb oni w wětssým, neb proti wětssýmu Počtu strany toho, buď austně neb pjsebně, haněti, a nařknauti, méněgi dokonce wzpuditi (nebo wsse takowé Popuzenj a Pronásledowánj, mjmo toho, které skrz Wrchnost se děge, giž nahoře w Artykulu druhým ostře zapowěděno gest, a gesstě gednau bez neymenssý Weyminky timto se zapowjdá) nýbrž s Pořadem Práwa, Práwnjm Dopomoženjm a Dohljdnutjm se vpokogiti, a tak tu Wěc při Wrchnosti oznámiti, a téhož Wyssetřenj, Vznánj, a Rozsudek pokogně a trpěliwě očekáwati magj, s tim doloženjm, že až do Práwnjho Rozeznánj žádný Mistr, a Towaryß za haněného, nepoctiwého, a k Rzemeslu nespůsobného držán nebude, nýbrž ostatni Mistrowé a Towarysský respectivè s njm a wedle něho bez Protiwenstwj pracowati powinni gsau a zůstanau; Kdožby pak z Mistrůw a Towarysstůw tomu na Odpor se stawěl, následowně do Wrchnostliwého Auradu sáhl, a sám od sebe se opowážil, takowého obwiněného w geho Rzemesle překážeti a zaneprázdňowati, ten a takowý má za nepoctiwého držán, a dlé předcházegjcýho Summárnjho od

Kam Rozeznánj patři při Obwiněnj Mistra neb Towarysse.

Zatim Haněnj neplatj.

Trest Odporníkůw.

Wrchnosti Rozsauzenj, od Práce Rzemeslnické provisoriè odcýzen a suspendirowán býti, tak aby to, co on giným skrz geho Twrdossýgnost, a nestydaté Sauzenj přimjnil, na něho se vwalilo, y to potád, ažby ty vdané Nářky aneb giné prwnjho obwinněného Přečiněnj práwně wynaleznuté, aneb dobrowolně porownané byli; Nápodobně nechtěliby geden, neb wjce Mjstrůw, aneb Towaryssůw toho neb onėho Včedlnjka, z těch neb oných Přjčin, k Rzemeslu přjpustiti, aneb geg w giž začatém Včenj déle setrwati dáti, a přisslo liby to k Žalobě, z toho při Wrchnosti také zaodpowjdati, a Wrchnostliwé Rozeznánj poslussně wyplňowati se musý.

Vznánj strany Včedlnjkůw.

O Mjstrech sice se domnjwati neráčjme, aby Oni na Opak složené Městské aneb giné Poddácý Přjsahy, proti Wrchnosti swé negaké Powstánj a Rebellyi wzbuditi se osmělili, gakž gináče Wrchnostem na dostatečným Donucenj a přikrým Trestu zcházeti nebude; Opowážililiby se ale dálegi, gak po ten Czas se dalo, Towaryssowé pod gakýmžkoli Prætextem negaké Powstánj spůsobiti, následowně se w Hromadu srottiti, a zůstáwagjce gesstě na tom Mjstě, předce, ažby se gim w tom neb oném domnjwagjcým Žádánj aneb Stjženj zadosti včinilo, Práce nechati, aneb sami haufně wystupowati, a co tak Rebellyi podobných Aučinkůw wjce gest; ti a takowý pohorssliwý Swewolnjcy a Zločincy magj netoliko, gak nahoře w Articulu 2.^{hým} obmezeno, s Wězenjm, Cuchthausem, Ssancownj a Galeernj Prácy, ano y také dle Okolostogjčnosti a wzhnaného Odporowánj, též tudy skutečně powstalého zlého na Těle trestáni býti; Nemohaucý pak Wrchnost gednoho každého Mjsta ge samá přemocti, při Nassém Králowském Zemském Gouverno, Králowských Hegtmanech, aneb giných Zemských Auřadech časně o Assistency, a potřebné Zaopatřenj žádati wěděti bude, aby ti wystalý Towaryssowé Wězenjm stižowáni, a ku Práwu vražené Wrchnosti wydáni, aneb aspoň w oném Mjstě, kde se do Arrestu dostali, k náležitému Trestu potahowáni byli. Nemagj také takowý swywolně wystáwagjcý a wystaupěgjcý Rzemeslnjcy na žádném Mjstě w Králowských Zemjch Nassých dědičných Czeských, kamžby swé Autočisstě wzali, ani w Hospodách, aniž kde ginde pod Skregss přjgmuti, mjněgi přechowáwáni, aneb s Gjdlem a Pitjm zaopatřeni býti,

Trest a Pronásledowánj wywstáwagjcých Towaryssůw.

gakž

gakž sice ne genom proti Řemeslnjkům samým, anobrž y také proti Vtutlancům a Přechowáwačům, gakožto Pomocnjkům těch Weystupnjkůw, s hořegssý Pokutau bez Vpusstěnj pokračowáno býti má. Též gegich Pomocnjkůw.

Za Sseské: A gakož mnohonásobný Rozdjl hlawnjch a postranných neb wůkolnjch Cechůw a Pokladnjc welké Zmatenj a Roztržitost spůsobuge, tak, že na gednom Mjstě Pořádek sobě hodněgssý, nežli ginde, býti se zdá, Towarysse od ginud k sobě potahuge, a kdo se při takowé Pokladnjcy wepsati nedá, aneb newyplacuge, za nehodného w Včenj a Mjstrowstwj držeti, a brzo zde, brzo ginde, w Prácy hindrowati se chce. Pročež wsse a wsseligaké tak nazwané hlawnj Cechy a Pokladnjce s gegjch posawáde sobě neslussně přiwlastněným Tahem, Nucenjm, a Kwaltem, wen ze Země, y wnitřku, a tak wssudess a wesměz, y při těch, genž skrze předesslé od Nás neymilostiwěgi vdělené aneb confirmirowané Artykule k hlawnj Pokládnjcy, w gakés Zemi, Kragi, neb Okrsslku, Práwo měli, timto a Mocý toho se docela cassirugj, wyzdwýhagj, a w nic vwáděgj; Gakož y nápodobně ty ažposawád sem a tam nenáležitě obrácené Provocationes neb Odwolánj na Řemesla Vznánj z třech Pánůw Zemi, gak nynj w celé Řjmské Řjssy, tak také w Králowských dědičných Zemjch Nassých Czeských docela se zapowjdagj, a dopusstěné, býti nemagj, magjce My gen sami Moc a Práwo, Cechy a Pořádky zřjzowati, gim Řád a Mjru předpisowati, Protiwnjky pak dlé Naleznutj skrz náležité Mjsta ztrestati, též wyskytugjcý se Cechownj Roztržitosti rozsuzowati, a vpokogiti dáti; proti čemuž žádné Zemi, Mjstu, neb Stawu, odginud powstalé Mjstry a Towarysse přjgmauti aneb vchráněti nelze; nýbrž takowý Odběhlce w Králowských Zemých Nassých dědičných Czeských od každého za nepořádné a k Řemeslu nespůsobné držáni býti magj. Podlé téhož pak tuto se nařjzuge, aby budaucně gedné Země a Mjsta Pokladnjce, buď hlawnj, aneb ažposawád Filialnj, gedna tak dobrá a platná, gako druhá, držaná byla; Následowně, tak málo pod Předstjránjm těch býwalých Hlawnjch Cechůw, gak něčeho ginssýho, Řemeslo gednoho Mjsta z druhého, buď gednoho neb rozdjlného Panowánj, kohosy obsýlati a předwoláwati, gakož y gsauc k tomu do-

Rozdjl hlawnjch a postranných Cechů:

A odwolánj na Řemesla Vznánj z třech Pánůw zemi se zdwjhá.

Rownost hlawnjch a postranných Cechůw.

dobrowolně dožádano, předce takowého Rozeznánj a Potrestánj dopustiti se nemá.

S cýzými Pořádky kdy a gak se mnjže correspondirowati.

A negsauc k Spatřenj, k čemuž by Pořádkowé z rozdjlných Mjst a dokonce Kragin mezy sebau correspondirowati měli, an spjsse Correspondency takowá mezy Pořádkama docela zanechávati by se mohla; Kdyby wssak předce negaká Přjčina se wyskytla, kdeby Dopjsowánj zapotřebné býti se zdálo, nemá nicméně takowé Psanj ginače, než skrz každého Mjsta Wrchnost, po Powáženj gehož Obsažitedlnosti, a na Dokázánj toho přiznamenaném Dowolenj, odeslané a dodané býti, tak že krom toho pod Pokutau dwadceti Tolarůw geden Cech na druhý psáti, aniž od něho Psánj přigjmati, otewřiti, a sodpowěditi nemá; Nižádným Spůsobem ale směgj Mjstři a Towaryssy in particulari, w Rzemeslnjcké, a takto celý Cech téhož Mjsta se dotýkagjcý Důležitosti mezy sebau correspondirowati;

Pečet Bratrstwa Towaryssůw,

Ku kterémužto Cýli pak ta s Pečeti Bratrstwa od Towaryssůw předsewzatá Nesslussnost docela se zawrhuge, a poněwádž Oni bez toho s Bratrstwo býti nemohau, tak se gim y Pečet nedowoluge, nýbrž kde se toho posawáde osmělili, od Nich wzatá, a do Pokladnjce Mjstrowské k Ochráněnj vložená býti má;

A Wyslánj k cýzým Pořádkůw se nedopausstj.

Gakž y dále wsse Wyslánj Mjstrůw a Towaryssůw k giným Mjst Pořádkům bez obwzlásstnjho a to k Vwěřenj pjsebně od Wrchnosti obdrženého Dowolenj pod cytedlnau Pokutau se zamezuge.

O tak nazwaném Ssenku při Rzemeslech.

Za Sedmé: Též podobně, a poněwádž seznáno bylo, že mnohokráte při Přigjmánj a Propausstěnj Včedlnjkůw, gakož také při Ssenku Towaryssůw (negsauce v některých Rzemeslnjkůw s dobrowolným Ssenkem spokogeni, nýbrž dlé gjch Ljbosti s skwostnými a obwzlásstnjmi Pokrmi od Mjstrůw zaopatřeni býti žádagjce) pak při Mjstrowským a Towaryšským peněžitém Skladu a Pokutowánj, též na kolikerý giný Spůsob welké Obtjžnosti se zbjhagj. Pročež magj těm podobné Weystupky dokona zapowěděné, newyhnutedlné pak Autraty při Přigjmánj a Propausstěnj Včedlnjkůw, též Branj Mjstrowstwj, wssudež w těch strany toho od Nás neymilostiwěgi vdělugjcých Cechownjch Artykulech na nětco gistého a snesytedlného wysazené, Přestupnjcy pak na dosslau Žalobu přjsně potrestáni býti; Naproti tomu ten tolikerý Rozdjl mezy ssen-

kownj-

kownjmi a nessenkownjmi Remeslami, obwzlásstně co se té až dosawád domegsslegjcý lepssý Cti a Poctiwosti dotegče, Mocy toho se zdwjhá, s timto dálssým Rozkázánjm, že wandrugjcýmu Towaryssowi na gednom Mjstě k Ssenku, kdežby za Obyčeg byl na neywjce po patnácti neb dwadceti Kregcařjch, buď na Penězých, aneb mjsto Peněz na Gjdle a Pitj, na Hospodě Rzemeslnjcké se dáwati, on ale přitom wssého Žebránj se zdržeti má. Kdyby pak který Towaryš, gjchžto mnozý gen toliko pro Ssenk z gednoho Mjsta do druhého běháwagj, do Djla, an se mu dohozuge, wstaupiti se specowal, tomu Ssenk držán býti nemá.

Za Osmé: Nemá také od Mjstrůw, Synůw, a Towaryssůw, buď ssenkownjch neb nessenkownjch Rzemesel, žádné Pokutowánj předsewzaté a vžiwané býti, než pokudž gim to Mocy vdělených, a po Publicirowánj těchto nowých Nařjzenj budaucně dále vdělugjcých Cechownjch Ljstůw a Artykulůw, s Wysazenjm a Specificirowánjm, w gakých Připadnostech, a na gak mnoho se to rozuměti má (wssak wzdy s Wědomjm Wrchnostliwých k Pořádku Deputirowaných) dowoleno gest; Pokutowánj Rzemeslnjcké gak dowoleno býti má.

Chtjce a wyswětlugjce My těmito zřetedlně a konečně, že netoliko w Prohřessenj proti ssestému Přikázanj, a sice we wssech giných Obecných Prowiněnj, nýbrž y w těžssých Cechownjch Přiběhách, gakož, kde o rozwážliwěgssý Nářek Cti, neb Newěrnost, zstrany Pokuty pak o Propadenj a Contrabantirowánj Djla a Nástrogůw Rzemeslnjckých, aneb dokonce o Zastawenj a Snjmánj Rzemesla činiti gest, Rozeznánj a Potrestánj ne od Pořádku, ale od náležité Wrchnosti neb Magistratu téhož Mjsta naražené býti má; Přičemž pak y w těch Wěcech, kdežto Vznánj a Trest Pořádku vwolená gsau, dálssý Recurs neb Odwolánj na pořádnau Instancy swobodně se zanechává; w kterýchžto wssech Cechownjch Důležitostech ale Wrchnost Mjsta ne w Spůsobu foremné Práwnj Rozepře, nýbrž zkrátka, de plano & summariè pokračowati má.

Co se ale těch na takowý Spůsob se wyskytugjcých Cechownjch Pokut, aneb giných z Contrabantu posslých Obrácenj takowých Pokut.

 Peněz

Peněz dotegče, má předně z njch do Cechownj Pokladnjce to, coby na newyhnutedlné Autraty za potřeby bylo, přiděleno, oſtatnj ale dlé Vznánj Wrchnoſti, která wſſak nic ſobě přiwlaſtniti nemá, ad pias Cauſas, a to k Wychowánj Žebrákůw, aneb obdaňkowaných Wogákůw obráceno býti;

Czas k Wyvčenj.

Za Dewáté: Nad to někdy Pořádkowe tak oſtře pokračugj, že Včedlnjkům, kterým na Czaſe gegjch Dovčenj gen po Dnech neb Hodinách zcházý, Towaryſſtwa dokročiti dáti nechtěgj.

Obyčege při Propauſſtěnj z Včedlnjctwj.

Item mjwagj Onj při z Včedlnjctwj Propauſſtěnj rozdjlné podiwné, djlem ſměſſné, djlem pohorſſliwé, a nectnoſtné Spůſoby, gakož gſau Hoblowánj, Brauſſenj, Kázanj, Křtěnj (gakž ſe v njch ſluge) neobyčegného Sſatſtwa Oblečenj, na Vljcech Wozenj, aneb Obpoſýlawánj, a což toho wjce ſe děge.

Pozdrawenj Rzemeſlnjcké.

Nápodobně Onj gegjch Rzemeſlnjckým Pozdrawenjm, darebným Rzjkánjm, a giným takowým neſſykowným Wěcem tak náramně ſe přidržugj, že ten giſtý, který při Složenj a recitirowánj gjch gen gedinký Slowo aneb jota chýbý, y hned giſté Pokutě ſe podwinauti, dáleg wandrowati, aneb y čáſtěgi wzdálenau Ceſtu do toho Mjſta, odkad geſt přiſſel, ſpátkem běhati, a Pozdrawenj gináče přineſti muſý.

Giſtý Clauſule w Ljſtech o Splozenj.

Neymenj Onj Pořádkowé w Ljſtech o Narozenj a giných Swědectwj, giſtých Formulařůw, a w njchž djlem nerozumných a zbytečnjch, djlem bezprávných Clauſul, neb Wegmjnek, gakož in ſpecie, že toho, který takowé Swědectwj prokázati má, Rodičowé při gjch Swadbě weřegně do Koſtela a po Vlicy wedené byli, a co k tomu wjc podobného geſt, vžjwagj, ano y to w Wrchnoſtliwých Weghoſtech a Splozenj Doſwědčenjch mjti chtěgj.

Modrý Ponděļek.

Dále y to ſe wynaležá, že Towaryſſowé obyčegně w Ponděļj y w ginſſých Dnech, wedle řadných Swatkůw ſe Djla ſwewolně odtrhugj; Které a wſſ gině nerozwážliwé w tomto Rzádě gménowané neb negménowané Neſpůſoby ſe zruſſegj, a Rzemeſlnjkům, ſpolu y s Kordu Noſenjm, obwzláſſtě Rzemeſlnjcké Chaſy

Noſenj Kordu w Měſtech.

w Měſtech, pod téhož Propadenjm a giným oſtrým Dohljženjm ſe nedowolugj.

Tým

Pozdrawenj Rzemeslnjcké se zdwjhá.

Týmž Spůsobem nynj y to tak nazwané Rzemeslnjcké Pozdrawenj (genž při tom w Artykulu druhým nařjzeným, od každýho wandrugjcýho Towaryše sebau přinesti magjcým Attestatu tim neypotřebněgssý gest) docela odpadá; Gakž následowně také ten ku Přjkladu při Zednjckým Rzemesle tudy pocházegjcý Rozdjl mezy těmi, kteřj Pozdrawenj, anebo Psanj nosegj, konečně se zdwjhá, wywracuge, a zapowjdá. Kdyby také Towaryš swýmu Rzemeslu náležitě wyučen gsa, na krátký neb dlauhý Czas swůg Chléb, a Prospěch mjmo Rzemesla hledal, a k té neb oné Wrchnosti wyžšýho neb nižšýho Stawu do Služby wstaupil, napotom pak zase po swém wyučeném Rzemesle gjti, aneb Mjstrem býti chtěl, nemá gemu, an syce k tomu poslednjmu Cýli swému Rzemeslu náležitě se wyučil, Mjstrowskeg Kus zhotowil, a zstrany swého dobrého Chowánj od Wrchnosti, kde slaužil, hodnowěrné Doswědčenj prowkázal, to wen z Rzemesla předsewzaté Sluhowánj w ničemž překážeti a hindrowati. Při čemž pak My w Králowských Zemjch Nasšých Dědičných Czeských gesstě dálegi chtjti a wstanowowati Rácjme: že

Služby mjmo Rzemesla Towaryššům neškodliwý.

Wrchnostem swobodno gest, swé Poddané do wčenj dáti.

Primò: Gedné každé Wrchnosti swobodno býti má, swé Poddaný do Pořádného Včenj Rzemesla, genž se gi zdá, wšsak bez Vgmi poddacýho Práwa dáti, aneb to pohledáwagjcymu Poddanýmu odepřiti, y také giné nepoddané Towaryše Rzemeslnjcké do Služby, gak wegš dotčeno, bez Překážky gjch budaucýho Práwa Mjstrowského wzýti, a pro sebe y přinálezegjcý, byť také taž Wrchnost w Městech bydlela, potřebowati, wšsak ale

A nepoddané Towaryše do Služby wzýti.

Secundò: nemagj ti w Panských Službách se wynacházegjcý Rzemeslnjcy wen s Hospodářstwj Panského, a do těch s pořádnými Cechy zaopatřených Mjst swůg Odchod wedsti, aneb negaké zhotowené Djlo tam k Prodagi přinesti Práwo mjti; Naproti tomu

Slaužjcý nemagj mjmo Panských Hospodářstwj pracowati.

Tertiò: Wšsychni gini nepořádni, a postranni Dělnjcy a Rzemeslnjcy, kteřj wlastni Poddani, aneb Slaužjcý negsau, gestliby w pořádných Cechách wtěleni nebyli, od Wrchnosti ani w Kragjch, ani na swobodných Gruntech, w Městech, a Předměstech, aniž také od Magistratůw na Gruntech a Domech Městských netrpěni; nybrž

Netrpěnj postrannych Rzemeslnjkůw.

Gjch Treſt.

Quartò: Těm podobni neprávni a newtěleni Rzemeſlnjcy, kdeby dopadeni byli, s ſluſſnau Pomocy řádné Instancy do Wězeni gati, a s pobránjm Náſtrogůw, aneb dlé Okoloſtogjčnoſti s confiſcirowánjm Djla, a na giný Spuſob potreſtáni býti magj; Přičemž ale

Obrácenj Pokuty.

Quintò na žádný Spůſob Pořádkům Vznánj aneb Potreſtánj, nýbrž, gak wegſs obmezeno, ſamé pořádné Instancy, gakož y také arbitrium, kam takowé vznané Pokuty, aneb Céna těch confiſcirowaných Náſtrogůw a Zbožj, totiž ad pias cauſas, gak w předcházegjcým Artykulu Oſmým giž dotčeno, obrátiti, přiſluſſeti má; Aby wſſak

Branj Mjſtrowſtwj nemá obtěžowáno býti.

Sextò k poſtranjmu Wedenj Rzemeſla tim menſſý Přjčina daná byla, tehdy má gednoho každého Mjſta Wrchnoſt na tom býti, aby těm, genž w ſwém Rzemeſle vmělý gſau, a geg wedſti chtěgj, Wtělenj do Práwa Mjſtrowſkého ne obtěžowáno, nybrž dlé Okoloſtogjčnoſti wjcegi vlehčowáno býti mohlo; A poněwádž

Obtjženj mladſſých Mjſtrůw.

mladſſý a poſledně přigati Mjſtrj od Starſſých s Obpoſylawánjm a rozličným Poſluhowánjm k gjch znamenité Sſkodě, a hned při Počátku naſtawagjcý Zkáze w Prácy hindrowáni a zdržowánj býwagj, pročež má při každé Wrchnoſti na to, aby takowému mladému Mjſtru těžce ſe neſtalo, pozorowáno; gakož y w oném Při-

Cechownj Práwo gen gednau ſe bere.

běhu, kdyby geden giž řádně do Cechu wtělený Mjſtr z gednoho Krage neb Mjſta do druhého požádán gſa, mjmo ſluſſného Platu od Zápjſu do Pořádku, zaſe z nowa na tom Mjſtě kam powolán geſt, k branj Cechownjho Práwa přidržán býti měl, dlé naſtálé Potřeby dohljdnuto a ſluſſně zaopatřeno býti.

Towaryſſowé Mjſtrům předpjſowati nemagj.

Za Deſáté: Obwzláſſtně ale chce y také při některých Pořádkách ten proti wſſemu Rozumu cýlicý Spůſob ſe wlauditi, že Towaryſſowé Rzemeſlnicſſtj, dlé giſtého ſobě přiwlaſtněného Saudu, Mjſtry předſtawugj, gim nařjzugj, a wſſeligaké ſe neſſykugjcý Přikázanj předpjſugj, též w Odepřenj gjch ge haněgj, pokutugj, a dokonce od njch wſtáwagj, y Towaryſſe, kteřj náſledowně v njch pracugj, wzpuzugj, a za nepoctiwé držegj, kterěžto Nepořádnoſti a Nezbednoſti, ſpolu y s tim, co giž nahoře w Artykulu prwnjm o Cechownjch Artykulech a Obyčegůw, genž od Pořádkůw

kůw, Mistrůw a Towaryssůw gediné pro sebe, bez Nasseho neymilostiwěgssyho Schwálenj a Vtwrzenj přiwzaté, a w Zwyk vwedené gsau, obmezeno gest, gesstě gednau do cela a konečně zdwjžené, y také pod timto Nařjzenjm obwzlásstně ty tak nazwané Towaryšské Obyčege (nechť w Pjsmo vwedené gsau neb ne) srozuměné, následowně gedno s druhým zawržené býti a zůstati má. A byť by při některych Cechách, a Pořádkách ten zlý Obyčeg se byl wlaudil, a nowotni Mistrowé k tomu s Přjsahau zawazáni býti chtěli, že Oni Cechownj Tagemstwj zamlčeti, a žádnému wygewiti nemagj, tehdy se timto do cela od takowé Přjsahy prázdni činěgj, a tim podobné Záwazky na budaucý Czasy pod Pokutau dwadceti Tolarůw gim wegslowně se zapowjdagj; a má při tom odewssech w těchto Nassých Patentech wyměřených Pokut pokaždy Denunciantowi Polowice k geho Obdarowánj z swého Wznessenj wydaná, y Gméno geho, budeli to žádati, wssemožně zatageno býti.

Zamlčenj Tagemstwj Rzemeslnjckého se zrussý.

Za Gedenácté: Gakož y částěgj se vdalo, že při Rzemeslech obwzlásstě ssenkownjch, mezy těmi bez Manželstwj, a před neb po Copulacy zplozenými Dětmi negaký Rozdjl činěn býti chce, též y mezy těmi, který od Nás neymilostiwěgi Legitimirowáni byli, tak že některý Cechowé takowých Rzemeslnjkůw, genž takto Legitimirowané, neb s giným w Swobodném Stawu padlé Osoby sobě za Manželky pogmau, aneb s negakau od njch obtěžkanau k Pokutě vdáni byli, při Rzemesle trpěti nechtěgj, pročež má nadoznámený Rozdjl wyzdwjžen, a ty na takowý Spůsob legitimirowané Mužské neb Ženské Osoby při Cechách rowným Práwem držané, a gim napotom žádné Překážky včiněné býti.

Gakož y Rozdjl mezy legitimirowanými Osobami.

Za Dwanácté: Gsauc také s welkau Sskodau a Zkázau mnohého Towarysse s Dostatkem známo, že oni gak zstrany dělánj a Zhotowenj rozdjlných, neobyčegných, důkladných a nevžitečných Mistrowských Kusůw, tak y s přilissnými nepotřebnými Autratmi w Strawenj a Rwasenj, genž se při Zhotowenj a Předstawenj

Dělánj Mistrowských Kusůw.

Kusůw od Mjstrůw, Nahljdačůw, a djlem od Wrchnosti samých děge a působj, po rozdjlně obtjžené býwagj; Pročež gim žádné takowé důkladné a nevžitečné, nýbrž snadno speněžliwé Mjstrowské Kusy, k zhotowenj nařjzené, následowně mjsto nevžitečných, kdež gesstě za Obyčeg gsau, na budaucý Cžasy giné wjce vžitečné wystawené, y na takowe, a to gistě, ne ale Pořádkům samým ljbezné Kusy, Mjstrowstwj vdělené, pak nápodobně předgménowané bezpotřebné Autraty a Weystupky zmenssené, změněné, a dlé Slussnosti spořádané býti magj. Chtěllibý pak snad Pořádek takowý včiněný nowý Mjstrowský Kus z té Přjčiny, že těm předesslé obyčegným, ačkoliw nevžitečným Mjstrowským Kusům se nesrownáwá, zawrhnauti; tehdy má se z Auřadnj Mocy a Powinnosti pokráčeti, a ten kterýž geg zhotowil, nicméně k Mjstrowstwj, an syce na giný Spůsob k tomu schopný se nalezá, připausstěti.

Vznánj náležitého Zhotowenj Mjstrowských Kusůw.

Powstáwáli se ale mezy Mjstrami, a těmi genž Mjstrowský Kus zhotowili, Hádka a Roztržitost, zdaliž dobře dohotowený gest neb ne? na Wůli Wrchnosti se zanecháwá, to dlé Přiležitosti a Powahy Wěcy k Rozeznánj giného Mjsta neinteressirowaného Pořádku, wsak s wssemožným Vwarowánjm tudy k Obáwánj magjcých Autrat a Obssýrnosti, podati, aneb na giný kratssý a přiležitěgssý Spůsob s Přitáhnutjm gistých té Rzemeslnjcké Práce, oč se Otázka děge, rozuměgjcých Osob rozwoditi.

Kdy Kusy z nowa dělané býti magj.

Ostatně chceli Mjstr, po Zdělánj Mjstrowského Kusu na gednom Mjstě, y obdržaném Mjstrowstwj, dokázaw to hodnowěrně, na giným Mjstě se osaditi, má tam bez Zhotowenj nowého Mjstrowského Kusu (lečby Wrchnost toho Mjsta z důležitých Přjčin ginač zapotřebné býti vznala) nápodobně passirowán býti.

Přihody důmělé Nepoctiwosti.

Wydělánj Psých Kužj.

Za Třinácté: Wynacházý se přes to wsseckno, že sem a tam y následugjcý Nepořádkowé a Neslussnosti se přilaudili: Gakož Primò, že Koželuzý a Girchářj na gistých Mjstech pro Wydělawánj Psých Kužj, a syce přichowagjcý bezpotřebné Omily, mezy sebau se popauzegj, a ty, kteřj z njch takowé Kuže wypracugj, za nepoctiwé držegj, chtěgjce, že takowá Rzemeslnjcká Čeleď, kteráž na těm podobných Mjstech pracowala, se od druhých potrestati dáti má;

podob=

podobným Spůſobem, když Řzemeſlnjk Pſa neb Kočku Házenjm neb Tlučenjm zabj, aneb vtopj, ano gen Mrchy ſe dotkne, a což tim podobného geſt, tudy y hned Nepoctiwoſt ſe wynutiti chce, ano y Pohodnj ſe opowážiti ſmězj, takowých Řzemeſlnjkůw s Pjchnutjm Nože, a giným Spůſobem ſe dotýkati, a k tomu přiwáděti, že to s Auplatkem wyrownáwati muſegj; y dále pod faleſſným Fochem z toho neb oného wſſak bez neymenſſý Podſtaty důmělé Nepoctiwoſti těm, kteřj, y čaſto newědauce a nenadále s Pohodnými pili, geli, aneb ſſli, neb z njch gednoho, aneb Ženy a Děti gegjch k Hrobu noſyti pomohli, aneb wyprowázeli; též kteři ty z powědomé, a od Práwa vznalé Melancholie o Žiwot ſe připrawugjcý Oſoby vřezagj, zdwjhagj, a k Hrobu noſegj; Item kteřj w Čzas Wogny neb Moru w Nedoſtatku Pohodnýho, aneb ſyce při welkém Zcýpnutj Howad, to padlé Howado na Stranu přewáděgj a zahrabagj, Item Saukenjkům, kteřj trhanau Wlnu zděláwagi, ano y čáſtěgj těch wſſech Oſob Dětem od Pořádku ty neywětſſý Hádky a Mrzutoſti ſe půſoběgj.

Zabitj Pſa neb Kočky.
Dotykánj ſe Mrchy.
Obcowánj s Pohodnými.
Dotykánj ſe těch, genž ſe ſami o Žiwot připrawili:
Zahrabánj padlého Howada:
Zdělánj trhané Wlny:

Secundò: Pořádkowé, kteřj tento Obyčeg mezy ſebau magj, že co geden Miſtr začal, druhý doděláti nemá, a obwzláſſtně Lazebnjcy a Lekařowé ſe zdrahagj a Těžkoſt dělagj, Wazbu rozwinauti, aneb od giného začatau Kůru poraněného na téhož Žádoſt přewzýti, a dokonati, a nebo, že Balbjřům a Lazebnjkům wyſtaweno býti chce, když oni Zločince na Mučenj bywſſý do Kůry wezmau, djlem y také Cechowé, pro negaký od Rodičůw prowedený Wegſtupek Synowi w předſewzatém Řzemeſle Zaneprázdněnj činiti chtěgj; podobným Spůſobem, když někdo gednoho Miſtra opuſtiw, druhého potřebowati chce, tento, ačby Onen y zaplacen byl, Djlo to na ſebe wzýti, gakž y v giných ku Přjkladu Zámečnjkůw, Kowářůw, a těm podobných, geden Miſtr Djlo, co od druhého zhotoweno, neb ſyce kaupeno geſt, přibiti, a ſwau Prácy na to wložiti ſe ſpečuge;

Dokonánj ginſſýho Djla neb Hogenj.
Hogenj Zločince.
Prowinněnj Rodičůw:
Djlo po giným Miſtru:

Tertiò: Řzemeſlnjcy někdy mezy ſebau ſwewolně o giſtau Cénu zſtrany gjch Djla ſe ſrozumjwagj a ſnáſſegj, tak, že mezy njmi žádneg lacyněg prodati, aneb o lewněgſſý dennj Plat pracowati má, aneb geden druhému z té Přičiny, gak draze on ſwé Zbožj cenil, wěděti dá, a tak kupugjcý,

Snáſſenj o Placenj Djla:

gjcý, aneb ten, který na Den pracowati dal, co gen Rzemeslnjcy samý chtěgj, zaplatiti musý;

Dokázaný newinny od Inquisita.

Quartò: Rzemeslnjk pro negaké na něho wznessené Prowinněnj do Wězenj a Inquisicy potažen gsa, byt y Newinnu swau skrz wystálau Torturu, aneb ginau Práwnj Cestu wywedl, a na to od Wrchnosti absolvirowán byl, předce od Rzemesla se wywrhuge,

Neb dostánj očisstěnj z Prowiněnj: Prowiněnj Manželky: Sprosté Podezřenj:

Quintò: Když Mjstr do těžkého Prowiněnj vpadl, a následowně téhož Očisstěnj dosáhl; též když negakého Mjstra Manželka takowého Skutku se dopustila, a od Manžele po wystalé Wrchnostliwé Pokutě, a dle Potřeby mocným Ljstem na Cti zaopatřená gsaucý, zase přigatá byla; aneb y kde zstrany gednoho neb druhého gen sprosté Podezřenj se mjwá; z těch a takowých Přjčin Rzemeslnjcy, genž nikdá na Cti neporusseni, aneb neyměněgi na nj zase obdarowáni gsau, ano co dokonce k Odpowjdánj negnj, celý Cechowé za neřádné a nepoctiwé se držjwagj, Towarysſowé wywstáwagj, sebe pohaňugj, a potrestáwagj.

Oženěnj Mistrůw: a Towarysſůw:

Sextò: Na některých Mjstech žádný Oženěný k Mjstrowstwj se nepřipausstj, ginde ale neženatý Towarysš, chtěge za Mjstra přigat býti, Rzemeslo držjwe skutečně wedsti, a Krám otewřiti nesmj, ažby se do Rzemesla oženil.

Mistrowské Léta, a Nawsstěwowánj Bratrstwa:

Septimò: Také ten Obyčeg býwá, že žádný nowotný Mjstr, ač by giž mnohé Léta na swém Rzemesle wandrowal, předce Rzemeslo wedsti nemůže, lečby několik Let na tom Mjstě zůstáwal, a to tak nazwané Bratrstwo nawsstěwowal, aneb skrz negaký Kus Peněz do Pořádku se wkaupil; naproti tomu Mjstrowským Synkům téhož Mjsta, gakož y těm, kteřj Mjstrowské Wdowy aneb Dcery za Manželky sobě pogjmagj, rozdjlné Fortele k Vkrácenj Wandrownjch Let, nápodobně při Mjstrowském Kusu, k nemalý Sskodě Obecného s sspatnými Rzemeslnjky obtjženého dobrého se propausstj a vwolugj; Dále y na některých Mjstech wjce Mjstrůw přes ten giž gednau přiwzatý Počet trpěno, aneb žádnému, ačkoliw před ginýma pilněgsſýmu a ssykowněgsſýmu, y protož slussně wjc Djla dostá-

Fortele Mistrowských Synkůw, Wdow, a Dcer:

Počet Mistrůw.

ſtáwagjcýmu Miſtru, wjce Twaryſſůw než geho ſpolu-Miſtrům dowoleno býti nechce. A držeti magjcých Towaryſſůw:

Octavò: Na mnohých Miſtech v Papjrnjku w Rzjſſy ta Neſluſſnoſt ſe wyſkytuge, že, když wyſſý Wrchnoſt z pohnutedlných Přjčin gim Papjrnjkům Swobodu propůgčuge, w giſtým Okrſſlku gjch Země, s Odwrácenjm cýzých Papjrnjkůw, Hadry shromážďowati, gini takowého Miſtra, který tu Swobodu obdržel, aneb toho, genž ſobě Papjrnj Mlegn nagal, po wyſſlým Nágmu přeplacugj, za nepoctiwého držegj, a Towaryſſům v takowého pracowati nedagj, aniž Včedlnjky, kteřj ſe tam včili, paſſirowati nechtěgj; Přes to Towaryſſowé Miſtrům obwzláſſtnj Mjru předpjſugj, gak tito ge w Gjdle držeti, a ſyce tractirowati magj; Nápodobně Rzemeſlnjcy w ſwých Wěcech žádné Wrchnoſtliwé Vznánj, a Atteſtacy než gedině od ſwého Rzemeſla připuſtiti, y také ti Towaryſſowé v Miſtrůw, genž ne s Kamenem, nýbrž s Kladiwem hladěgj, pracowati nechtěgj, ano ge za nepoctiwé držegj.

Privilegirowané Shromážděnj Hadrů v Papirnjkůw:

Předpjſowánj od Towaryſſůw:

Atteſtacy Rzemeſlnjcké:

Hlazenj s Kamenem neb Kladiwem:

Poněwádž ale Skuſſenoſt dokazuge, gak welké Nepřiležitoſti a Stjžnoſti ſkrz takowé, a mnohé giné tuto neobſažené Neſpůſoby, Neřády, a Swewolnoſti w Obecnjch Wěcech ſpůſobené býwagj; Pročež magj oné a wſſechny giné ſe wyſkytugjcý wſſůdeſs zdwjžené, proti Přeſtupnjkům ale dlé Zněnj tohoto nowého Zřjzenj ſe wſſý Přjſnoſti ſkutečně pokračowáno býti, y také k tomu Cýli a Koncy Wrchnoſti wolně a hbitě gedna druhý nápomocnau Ruku podáwati, a Protiwnjky w těch Připadnoſtech nižádným Spůſobem hágiti, méněgi ſedrowati, anobrž Swewolnjky a Přeſtupnjky dlé Okoloſtogjčnoſti přjſně ztreſtati, a wedle toho na to obwzláſſtně pozorowati, aby dobřj Kunſtýřj a Rzemeſlnjcy, gakož y Nowotnj Miſtřj wůbec, ne tak, gak na mnohých Miſtech Obyčeg geſt, s Cechownjmi, a těm podobnými Autratmi přetáhnauti, náſledowně w gegjch Proſpěchu a dobrým Předſewzetj, w gednom neb druhém Miſtě ſe vſaditi, a tudy ty Miſta ſamý s kunſtownými a ſſykownými Lidmi ſe zaopatřiti, k znamenité Sſkodě a Vgmě weřegného Obchodu a Commercii hindrowáni nebyli.

Wſſe takowé zlé Zwykloſti ſe zawrhugj:

Gakož y zbytečnj Autraty při branj Miſtrowſtwj.

Obmezenj zstrany Taxy od Wtělenj:

My nařjzugeme, a poraučjme taky při Nassých Králowských dědičných Zemjch Czeských gesstě neymilostiwěgi; Aby při Pohledáwánj Mjstrowského Práwa wesměs snesytedlná Taxa od Wtělenj wzatá byla, a kdyby nemožný, wssak syce hodný a vmělý Rzemeslnjk k Mjstrowstwj se ohlassowal, při Wůli Wrchnosti a Wyšssý Instancy, co on do Pořádku wložiti má, se zanechává;

Vsedlosti Mjstrůw,

Ostatně ale nowotnj Mjstřj s Domem se vsaditi powinni nebudau;

a Mjstrowských Let.

gakož y ty částěgi k neslussnému Zdržowánj od Mjstrowského Práwa cýlicý, tak nazwané Mjstrowské Léta, byť y w předesslých neymilostiwěgi confirmirowaných Cechownjch Artykulech fundirowané byli, do cela se tuto zdwjhagj.

Item zstrany času k Wyvčenj, a Wandru:

Dělánj Mjstrowských Kusůw:

Naproti tomu, aby předce žádný nehodný k Mjstrowskému Práwu nepřissel, pročež magj k Včedlnjckým a Wandrownjm Letům, též k Zhotowenj nadgmenowaných řádných Mjstrowských Kusůw Mjstrowský Synowé, a ti, kteřj Mjstrowskau Wdowu, aneb Dceru sobě pogmau, tak gako gini přidržáni býti, a w tom budaucně nic obwzlássstnjho pro sebe mjti.

Též Počtu Mjstrůw:

Dalegic nikoliw w Moc Cechu se pozůstawuge, gistý Počet Mjstrůw sám vstanowiti a pozorowati, genžto gináče ne, než s Nassým neymilostiwěgssým Dowolenjm státi se může; Kde pak y My na takowý Spůsob gistý Počet giž předtim milostiwě gsme schwálili, aneb gesstě budaucně dowoliti račjme, to se takto srozuměti má, že na Nassý Wůli a Zdánj pozůstáwá takowý Počet zmenssyti neb zweyssyti, aneb y dle Okolostogičnosti s gedným neb druhým přes Počet se ohlassugjcým dispensirowati;

a Towaryssůw.

Týmž Přjkladem pak Mjstrowského Počtu, nemůže y gistý Počet Towaryssůw, kolik gjch každý Mjstr držeti by mohl, leda s Nassým neymilostiwěgssým Schwalenjm při žádném Cechu vwozowán býti; wssak podáwáli se hodná a důležitá Přjčina, pročby gednomu neb druhému Mjstru y při tom od Nás giž stwrzeném, aneb budaucně gesstě dowolugjcým Počtu Towaryssůw wjcegi držeti dopusstěno býti mohlo, má to w Mocy gednoho každého mjsta Wrchnosti, y také proti Wůli Pořádku zanecháno byti;

Recurs zstrany drženj Towaryssůw.

Kdyby pak ale Mjstr proti Pořádku a Wrchnosti, že se gemu,

bez

bez Ohledu těch od něho přednessených důležitých Příčin, wjcegi Towaryssůw připustiti nechce, aneb naproti tomu Pořádek proti Wrchnosti téhož Mjsta, že wjcegi Towaryssůw z nepostačitedlných Přjčin gednomu neb druhemu Mjstru připausstj, se stěžowati mjnil, w tomto obogjm Přiběhu swobodno zůstáwá, Recurs k wyšssým Zemským Instancym a Guberniym wzýti, kdežto ale Rozsudek na to summarissimè státi se má. Tegkagjce se Přigjmánj Včedlnjkůw, přitom má předně obwyklé Vručenj snesytedlně wysazeno, a ne owssem na samých hotowých Penězych žádáno, nýbrž dosti na tom býti, takowé skrz Rukogmě zgjstiti; nemoha ale schopný sýce Včedlnjk s to Vručenj býti, tehdy Wrchnostliwému Vznánj se zanecháwá, takowé vlewiti, aneb y z cela popausstěti; Poslez Poddani, gak giž nahoře obmezeno, nemagj sýce od Včenj Řzemesla nikoliw opowrhnuti, ale y také gináče ne, než na doswědčené Dowolenj Wrchnostliwé přigati býti.

Penjze od Wyvčenja gjch Vručenj.

Dowolenj Wrchnosti při Poddaných.

Za Cztrnácté:

Y ačkoliw My wedle toho, y co tak nahoře proti nezbedně wywstáwagjcý Czeledi Řzemeslnjcké, a gjch nerozumnému Wypauzenj, Haněnj, a Naŕknutj, odkudž při Řzemeslech wssecknо přeſſkodliwý zlé se wypregsstuge, s dobrým Rozmyslem nařjzeno bylo, se důwěřowati Račjme, že Mjstři a Towaryssowé k gjch lepssýmu budaucně mrawněgssýho a pokogněgssýho Obchodu se wynasnažowati, a gjch předstawené Wrchnosti powinnau Poslussnost prokazowati budau; Niewssakméně předce newyhnutedlně zapotřeby býti chce, s Odloženjm wsseho dálssýho Prohljdnutj Mjstrům a Towaryssům náležitau Přjsnost dokázati, na ten a takowý Spůsob, že, kdyby snad předce, na to wsse se neohljdagjce, w swé Nezbednosti, Swewolnosti, a Twrdossýgnosti setrwali, a takto w Rozpustilosti swé pokračowali, mohliby gsme snadno Přiležitost wzýti, na Přjklad giných Zemi, a aby Obecné dobré skrz takowé rozpustilé privatnjch Lidj Czjny a Handle dálegic hemmowáno a obtjženo nebylo, wssechny Pořádky společně a do cela zdwjhnauti a rozwedsti; Y aby gak předessle, tak také

Mrawnost/ Pokog a Poslussenstwj Mistrům a Towaryssům se přikazuge.

Pod Vwarowánjm zdwjhánj wssech Cechůw.

tyto obnowené Nařjzenj we wšech Cžlancých a Artykulech, dlé wegslowné Obsažitedlnosti poslušně se doplňowali, nižádným Spůsobem ale negaké Wegmluwy, Newědomosti, a Nedorozuměnj předstjrané býti mohli; Pročež má toto obnowené a zlepšené Zřjzenj negenom na náležitých Mjstech, aby ge každý čjsti mohl, weřegně wywěšené, a publicirowané, anobrž y také do gedné každé Cechownj Pokladnjce wložené, a gak nynj, tak y budaucně za Rok gednau při Shromážděnj Cechu v Přitomnosti Deputirowaného čtené, neméně y Včedlnjkům při gjch Propuštěnj zřetedlně wygádřené, a Oni na to k budaucýmu pewnému téhož Zachowánj do Slibu wzati býti, a Gakož

O Publicacy a přečtenj těchto Zřjzenj.

Za Patnácté: My to, co w těchto Našých neymilostiwěgšých Patentech obmezeno gest, zauplna pozorowáno mjti chceme; Pročež oné, co by tak w giž před tim vtwrzených Artykulech protiwného se nalezlo, skrze tuto Publicacy se zdwjhuge, a w nic obracý; To ale, co w takowých Artykulech těmto Patentům naproti necýlj, při tom gesstě dále se pozůstawuge.

Před tim vtwrzené Artykule gak dalece platné býti magj.

Kdyby pak někdo proti tomu swewolně gednati se pokusýl, to při Našých Králowských Gubernijch k Zaopatřenj potřebného se oznámiti, od njch pak, gakož y od Našého Commerciorum - Collegio, Regirunkůw, Auřádůw, a Kragských Hegtmanůw na téhož konečné Zachowánj bedliwý Pozor držán býti má;

Pozor na Přestupnjky.

Což wše My přjsně minjme a nařjzugeme; wedle čehož se geden každý, gak řjditi, a před Škodau warowati, wěděti bude. Wědauce, že na tom milostiwá Wůle Naše Cysařská a Králowská poslušně naplněná bude. Dán w Městě Našém Wjdni, Šestnáctého Dne Měsýce Ljstopadu, Léta Paně Sedmnáctjstého třidcátého prwnjho; Krá-

Králowstwj Nassych, Rzjmského dwadcátého prwnjho, Sspanihelských dwadcátého dewátého, Vherského a Czeského též dwadcátého prwnjho.

Carel.

Franc. Ferd. Comes Kinsky,
R.is B.æ Sup. Cancell.us

Ad Mandatum Sac.æ Cæſ.
Regiæq; Majeſt: proprium.

Jan Tobyss.

